

Brüssel, 27.3.2019
COM(2019) 155 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

2018. aastal liikmesriikidelt saadud eelarveandmete kvaliteedi kohta

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

2018. aastal liikmesriikidelt saadud eelarveandmete kvaliteedi kohta

SISUKORD

1.	TAUST	2
2.	2018. AASTAL VALITSEMISSEKTORI EELARVEPUUDUJÄÄGI JA VÕLA SUURUSE KOHTA ESITATUD ANDMETE PEAMISED JÄRELDUSED	2
2.1.	Ajakohasus, usaldusväärsus ja täielikkus	2
2.1.1.	Ajakohasus	2
2.1.2.	Usaldusväärsus	3
2.1.3.	Tabelite ja neile lisatud teabe täielikkus	3
2.1.4.	Lisatabel finantsasutuste toetamiseks tehtavate riiklike sekkumiste kohta	5
2.1.5.	Küsimustik valitsustevaheliste laenude kohta	5
2.2.	Vastavus arvepidamiseeskirjadele ja statistiliste andmete järjepidevus	5
2.2.1.	Teabevahetus ja selgitused	5
2.2.2.	Dialoogkülastused ja metodoloogilised külastused	6
2.2.3.	Eurostati konkreetsed nõuanded	6
2.2.4.	Aktuaalsed metodoloogilised küsimused	7
2.2.5.	Kooskõla valitsemissektori arvepidamise andmetega	8
2.3.	Avaldamine	8
2.3.1.	Üldnäitajate ja üksikasjalike aruandetabelite avaldamine	8
2.3.2.	Reservatsioonid andmete kvaliteedi suhtes	9
2.3.3.	Esitatud andmete muudatused	10
2.3.4.	Metaandmete avaldamine (loetelud)	10
3.	JÄRELDUSED	10

1. TAUST

Nõukogu määruse (EÜ) nr 479/2009 (Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolli kohaldamise kohta)¹ artikli 8 lõikega 3 nähakse ette, et komisjon (Eurostat) esitab korrapäraselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruandeid liikmesriikide esitatud tegelike² andmete kvaliteedi kohta. Neis iga-aastastes aruannetes esitatakse üldine hinnang selle kohta, kas andmed on ajakohased, usaldusväärsed, täielikud, järjepidevad ja kooskõlas arvepidamiseeskirjadega. Komisjon võttis eelmise aruande (2017. aasta andmete kohta) vastu 8. märtsil 2018³.

Eurostat hindab kooskõlas määrusega (EL) nr 549/2013⁴ korrapäraselt liikmesriikide esitatud tegelike ülemäärase eelarvepuudujäägi andmete ja ka nende aluseks olevate valitsemissektori arvepidamise andmete kvaliteeti (ESA 2010). Hindamisel keskendutakse teguritele, mis selgitavad valitsemissektori üldist eelarveülejääki/-puudujääki (protsendina SKPst) ning muutusi valitsemissektori võla ja SKP vahelises suhtes. Liikmesriigid saadavad sellekohase teabe Eurostatile kaks korda aastas ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete tabelites, vastustes küsimustikule ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete tabelite kohta, lisatabelis finantsasutuste toetamiseks toimuva valitsuse sekkumise kohta ning kahepoolsetes selgitustes. Ühtlasi hoiab Eurostat ühendust liikmesriikidega, korraldades ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames korrapäraselt dialoogkülastusi.

Käesoleva aruande aluseks on 2018. aastal ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames liikmesriikide esitatud andmetega seotud peamised järeldused ja tulemused. Selles keskendutakse 2018. aasta oktoobris esitatud värskeimatele aruannetele, võrreldes neid vajaduse korral 2018. aasta aprillis ja 2017. aastal saadatud andmetega.

2. 2018. AASTAL VALITSEMISSEKTORI EELARVEPUUDUJÄÄGI JA VÕLA SUURUSE KOHTA ESITATUD ANDMETE PEAMISED JÄRELDUSED

2.1. Ajakohasus, usaldusväärsus ja täielikkus

2.1.1. Ajakohasus

Liikmesriigid peavad kaks korda aastas, enne 1. aprilli ja enne 1. oktoobrit,⁵ esitama Eurostatile tegelikud ja kavandatud andmed ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta. 2018. aastal ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames esitatud aruanded hõlmasid ajavahemikku 2014–2018. 2018. aasta andmed on riigiasutuste kavandatud näitajad, samas kui 2014–2017. aasta andmed on tegelikud

¹ Nõukogu määrus (EÜ) nr 479/2009 Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolli kohaldamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 1).

² Viimase nelja aasta andmed vastavalt määruse (EÜ) nr 479/2009 artikli 3 lõikele 2.

³ COM(2018) 112 final.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 549/2013 Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta (ESA 2010) (ELT L 174, 26.6.2013, lk 1).

⁵ Määruse (EÜ) nr 479/2009 artikli 3 lõiked 1 ja 3.

andmed⁶. Kooskõlas määruse (EÜ) nr 479/2009 artikli 8 lõikega 1 hindab Eurostat tegelikke andmeid, mitte aga kavandatud andmeid.

Kõik liikmesriigid pidasid ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse mõlema teate esitamisel kinni ettenähtud tähtajast.

2.1.2. Usaldusväärsus

2018. aasta aprillis ja oktoobris esitatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete vahepealsel ajal tehtud korrektsioonid olid peamiselt tingitud lähteandmete, eeskätt jooksevsaldode ja maksuandmete ajakohastamisest ning muudatustest meetodikas, nagu üksuste või tehingute ümberklassifitseerimine.

Seoses 2017. aasta andmete korrigeerimisega 2018. aasta aprilli ja oktoobri teadete esitamise vahelisel ajal vähenes kaheksa ja suurenes kümne liikmesriigi valitsemissektori eelarveülejääk/-puudujääk (protsendina SKPst). Suurimad positiivsed korrektsioonid tehti Poolas, Slovakkias, Rootsis (+0,3 protsendipunkti) ja Bulgaarias (+0,2 protsendipunkti) ning suurimad negatiivsed korrektsioonid tehti Maltal (−0,4 protsendipunkti), Ungaris ja Saksamaal (−0,3 protsendipunkti). Muudel põhjustel kui SKP korrigeerimise tõttu korrigeeriti 2017. aasta võla taset kõige rohkem ülespoole Prantsusmaal (+1,7 protsendipunkti), Bulgaarias (+0,8 protsendipunkti), Madalmaades ja Küprosel (mõlemad +0,5 protsendipunkti), Belgias (+0,4 protsendipunkti) ja Maltal (+0,3 protsendipunkti), samas kui Taanis korrigeeriti võla taset allapoole (−0,3 protsendipunkti).

SKP korrigeerimine mõjutas märgatavalt mitme liikmesriigi võla suhet SKPsse. SKP korrigeerimisest tingitud võlasuhte suurenemist täheldati eelkõige Sloveenias, Iirimaal (mõlemad +0,5 protsendipunkti), Rootsis (+0,2 protsendipunkti), Slovakkias ja Tšehhis (mõlemad +0,1 protsendipunkti) ning vähenemist 22 liikmesriigis, eelkõige Kreekas (−2,5 protsendipunkti), Küprosel (−1,8 protsendipunkti), Portugalis (−1,0 protsendipunkti), Itaalias ja Bulgaarias (mõlemad −0,6 protsendipunkti).

2.1.3. Tabelite ja neile lisatud teabe täielikkus

Aruandetabelite täitmine on juriidiline kohustus ning vajalik selleks, et Eurostat saaks korralikult kontrollida andmete kvaliteeti. Määruse (EÜ) nr 479/2009 artikli 8 lõikes 2 on sätestatud, et liikmesriigid peavad esitama Eurostatile asjakohase statistilise teabe, mis „eelkõige tähendab [---]:

- a) rahvamajanduse arvepidamise andmeid;
- b) loetelusid;
- c) ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete tabeleid;
- d) teadetega seotud lisaküsimustikke ja selgitusi“.

On olemas neli peamist ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete tabelit:

- tabel 1 hõlmab valitsemissektori eelarveülejääki/-puudujääki (kogusummana ja valitsemissektori allsektorite kaupa) ning võla taset (kogusummana⁷ ja finantsinstrumentide kategooriate kaupa). Samuti

⁶ Tegelikud andmed võivad olla hinnangulised, esialgsed, lõplikult kinnitamata või lõplikud.

⁷ ELi toimimise lepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse protokollis on valitsemissektori võlg määratletud kui kogu valitsemissektori konsolideeritud koguvõlg, mis on aasta lõpu seisuga maksmata (nominaalväärtuses). Määruse (EÜ) nr 479/2009 kohaselt hõlmab valitsemissektori võlg ESA 2010s määratletud sularaha ja hoiuseid (AF.2), võlaväärtpabereid (AF.3) ja laene (AF.4).

hõlmab see SKPd kehtivates turuhindades ning valitsemissektori kulutusi kapitali kogumahutustele põhivarasse ja intressidele;

- tabelites 2A–2D esitatakse andmed, mis selgitavad valitsemissektori eelarvepositsiooni (nn jooksevsaldo rahvamajanduse arvepidamise metoodikas)⁸ ja valitsemissektori iga allsektori eelarveülejäagi/-puudujäägi (nn laenuandmise/-võtmise netoväärtus rahvamajanduse arvepidamise metoodikas) siseriiklike määratluste seoseid;
- tabelites 3A–3D esitatakse andmed, mis selgitavad valitsemissektori eelarveülejäagi/-puudujäägi ja muude asjakohaste tegurite osa valitsemissektori võla taseme varieerumises ja võla konsolideerimises, ning
- tabel 4 sisaldab peamiselt andmeid kaubanduskrediidi ja ettemaksete kohta⁹.

2018. aastal hõlmasid ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse tabelid 1 ja 2 aastaid 2014–2018¹⁰ ning ülejäänud tabelid aastaid 2014–2017.

Kõik liikmesriigid esitasid Eurostatile aprillis ja oktoobris kõik ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete tabelid¹¹. Oktoobri aruandluses täitsid kõik liikmesriigid täielikult ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse tabeli 1 ning esitasid tabelis 2 andmeid seose kohta jooksevsaldo ja ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse eelarveülejäagi/-puudujäägi näitajate vahel kõigi allsektorite puhul. Mõni riik (Saksamaa ja Austria) ei teatanud kõiki vormil nõutud üleminekukirjeid ning mõni riik (Saksamaa, Itaalia, Madalmaad, Soome ja Rootsi) esitas mõne jääksumma.

Osa liikmesriike ei esitanud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse tabelis 3 kõiki jaotusi, eriti kohalike omavalitsuste puhul.

Valitsemissektori kaubanduskrediitide ja ettemaksete koguseis tuleks esitada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse tabelis 4. Kõikidel liikmesriikidel ei ole aga täielikult hõlmatud kõik valitsuse allsektorid, sh allsektorite üksused. Mõned liikmesriigid märkisid, et andmed on esialgsed või hinnangulised. Belgia, Bulgaaria, Saksamaa, Iirimaa, Prantsusmaa, Itaalia, Küprose, Luksemburgi, Malta, Madalmaade, Poola ja Ühendkuningriigi andmeid võidakse seega edaspidistes teadetes korrigeerida.

Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse tabelite täielikkust saab veel parandada, ülejäänud probleemid ei peaks aga andmete kvaliteedile erilist mõju avaldama.

Kõik liikmesriigid esitasid vastused ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete tabelite¹² teemalisele küsimustikule. Ehkki vastuste täielikkus ja kvaliteet on

⁸ Määruse (EÜ) nr 479/2009 artikli 3 lõige 2.

⁹ Vt nõukogu 22. novembri 1993. aasta protokoll kantud avaldused:
https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/gfs/images/e/e7/Statements_9817.en93.pdf.

¹⁰ Määruses (EÜ) nr 479/2009 nõutakse liikmesriikidelt sõnaselgelt kavandavate andmete esitamist ainult ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse tabelites 1 ja 2A.

¹¹ Liikmesriikide ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete tabelid on kättesaadavad Eurostati veebisaidil:
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables>.

¹² Küsimustik koosneb 13 osast, kus küsitakse kvantitatiivset ja mõningast kvalitatiivset teavet mitme valdkonna kohta, näiteks maksud, sotsiaalmaksed ja ELiga seotud tehingud, sõjalise varustuse soetamine,

paranenud, oleks siiski vaja teha veel edusamme, kuna mõni liikmesriik ei esitanud kõiki küsimustikus nõutud üksikasju. See puudutab eelkõige keskvalitsuse nõuete ja võlgade kustutamisega seotud andmeid, muude saadavate/makstavate arvete liigendamist, riigigarantiide kajastamist (peamiselt kohaliku omavalitsuse puhul) ja andmeid kapitalisüstide kohta.

2.1.4. Lisatabel finantsasutuste toetamiseks tehtavate riiklike sekkumiste kohta

Alates 15. juulist 2009 on Eurostat kogunud lisateavet finantsasutuste toetamiseks toimuva valitsuse sekkumise kohta. 2018. aastal kogutud andmed olid seotud ajavahemikuga 2007–2017. Liikmesriike, kes ei teatanud valitsuse sekkumistest, oli viis (Eesti, Malta, Poola, Rumeenia ja Slovakkia). Soomes (2008) ja Tšehhis (2013–2015) oli teatatud sekkumine seotud vaid tingimuslike kohustustega. 2017. aastal teatas enamik riike peale Portugali, Itaalia ja Küprose, kus see mõju oli suurem, oma puudujäägi vähesest kasvust või neutraalsest mõjust, mis oli tingitud finantsasutuste toetuseks toimunud valitsuse sekkumisest. 2017. aasta lõpu seisuga täheldati suurimat akumuläärunud mõju valitsemissektori võlale Kreekas, Küprosel ja Iirimaa.

Eurostat avaldas koos ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse pressiteatega teate¹³ finantsasutuste toetuseks toimunud valitsuse sekkumise kohta, mis sisaldas lisateavet lisatabeli sisu ja andmete kohta.

2.1.5. Küsimustik valitsustevaheliste laenude kohta

Liikmesriigid esitavad andmeid kahepoolsete valitsustevaheliste laenude kohta, mida tavaliselt antakse finantsabiprogrammide raames. Need andmed ja lisateave Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi kohta esitatakse ka ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse pressiteates. Ajavahemikus 2014–2017 puudutavad need andmed peamiselt Kreekale, Iirimaa ja Portugalile antud laene.

EL 28 ja euroala koondandmete arvutamisel Maastrichti võlakriteeriumi jaoks arvatakse kahepoolsed valitsustevahelised laenud maha, sest neid mõlemad kajastatakse konsolideeritult.

2.2. Vastavus arvepidamiseeskirjadele ja statistiliste andmete järjepidevus

2.2.1. Teabevahetus ja selgitused

Aruannete esitamise sügisese/kevadise tähtaja ning andmete avaldamise vahele jäänud kolmenädalase teatamisaja jooksul võttis Eurostat ühendust kõikide riiklike statistikaametitega, et küsida lisateavet ja selgitusi arvepidamiseeskirjade kohaldamise kohta konkreetsete tehingute puhul. See tähendas tihedat kirjavahetust.

2018. aasta sügisese aruandlusperioodiga seoses saadeti esimesed selgitusnõuded kõikidele liikmesriikidele 5. oktoobriks ja teised selgitusnõuded 12. oktoobriks; kolmandad selgitusnõuded saadeti 16 liikmesriigile ja neljas selgitusnõue ühele liikmesriigile. Eurostat palus mõnel liikmesriigil teha muudatusi ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete tabelitesse ning tabelitesse, mis kajastasid teadetetabelite aluseks olevat valitsemissektori arvepidamist (st valitsemissektori

riigigarantiid, võlgade kustutamine, valitsuse kapitalisüstid avaliku sektori ettevõtetesse, avaliku ja erasektori partnerlus, tehingute ümbersuunamine jne.

¹³ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/9306957/Background-note-on-gov-interventions-Oct2018.pdf>.

kulude ja tulude aruanded, kvartaliaruanded finants- ja mittefinantskontode kohta), samuti küsimustikku ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete tabelite kohta. Enamikul juhtudel seisnes andmete muutmine tehniliste vigade parandamises, aruandesisese ebajärjepidevuse kaotamises ja kohandamises. Mõni üksik muudatus oli seotud ka tegelike ja kavandatud andmete lähteandmete ajakohastamisega.

2.2.2. Dialoogkülastused ja metodoloogilised külastused

Määrusega (EÜ) nr 479/2009 on ette nähtud Eurostati dialoog- ja metodoloogilised külastused liikmesriikides. Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi ning Euroopa Keskpanka esindajad osalevad sellistel külastustel korrapäraselt vaatlajatena.

Liikmesriikidesse *korrapäraselt* (vähemalt iga kahe aasta tagant) tehtavate dialoogkülastuste käigus kontrollib Eurostat esitatud andmeid, uurib metodoloogilisi küsimusi, arutab statistilisi protsesse ja loeteludes kirjeldatud allikaid ning hindab vastavust asjakohastele arvepidamiseskirjadele (nt valitsemissektori piiritlemise, kirjendamisa ja ning valitsemissektori tehingute ja kohustiste liigituse kohta).

Metodoloogilisi külastusi tehakse vaid erandjuhtudel, kui on selgelt kindlaks tehtud andmete kvaliteediga seotud märkimisväärsed riskid või probleemid.

Võidakse korraldada ka *erakorralisi* või *tehnilisi* külastusi, kui Eurostat tõstatab liikmesriigiga seotud konkreetse ja olulise küsimuse, mille saab lahendada üksnes kohtudes asjaomaste asutustega.

2018. aastal tegi Eurostat dialoogkülastusi Madalmaadesse, Soomesse, Rumeeniasse, Saksamaale, Poolasse, Kreekasse (kaks korda), Leedusse, Maltale, Bulgaariasse, Belgiasse, Horvaatiasse ja Itaaliasse. Toimusid ka erakorralised külastused Prantsusmaale ja Hispaaniasse, üks tehniline külastus Islandile ja mitte ühtegi metodoloogilist külastust.

Iga dialoogkülastuse lõplikud tulemused, sealhulgas kokkulepitud tegevuspunktid ja ülevaade tõstatatud küsimuste lahendamise seisust, saadetakse majandus- ja rahanduskomiteele ning avaldatakse Eurostati veebisaidil¹⁴. Tänu dialoogkülastustele ja tegevuspunktide rakendamisele on andmete kvaliteet aja jooksul märkimisväärselt paranenud.

2.2.3. Eurostati konkreetset nõuanded

Liikmesriigid konsulteerivad korrapäraselt Eurostatiga, et saada seoses juba tehtud või tulevaste toimingutega selgust rahvamajanduse arvepidamise küsimustes. Eurostat annab nõu kooskõlas avaldatud suunistega¹⁵. Alates 2016. aasta juulist on Eurostat läbipaistvuse huvides avaldanud kõik oma nõuandeid¹⁶ sisaldavad kirjad ilma, et ta oleks küsinud selleks esmalt asjaomase liikmesriigi nõusolekut, mis on olnud varasem praktika. 2018. aasal avaldas Eurostat 21 nõuandeid sisaldavat kirja.

¹⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/eurostat-edp-visits-to-member-states>.

¹⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/methodology/guidance-on-accounting-rules>.

¹⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/methodology/advice-to-member-states>.

2.2.4. *Aktuaalsed metodoloogilised küsimused*

Eurostat kontrollib ESA 2010 eeskirjade ja metodoloogiliste otsuste kohaldamist, analüüsides andmeid, mille liikmesriigid on esitanud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete tabelites ja küsimustikus ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete tabelite kohta, ning pidades ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames toimuvate dialoogkülastuste ajal arutelusid riiklike statistikaametitega.

Eurostat koostab ESA 2010 üldisi eeskirju täiendavaid metodoloogilisi juhendeid ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse arvepidamiseeskirjade ja valitsemissektori finantsstatistika kohta. Juhendid avaldatakse Eurostati vastutusel pärast konsulteerimist liikmesriikide statistikaametitega. Eurostati vastutusel antakse välja ka selgitused mõne väga konkreetse küsimuse puhul kohaldatavate arvepidamiseeskirjade kohta.

8. mail 2018. aastal avaldas Eurostat juhendi¹⁷ energiatõhususe lepingute statistilise kajastamise kohta.

Küsimusi, mida ei olnud olemasolevates käsiraamatutes ja juhendites piisavalt käsitletud, analüüsiti ja arutati tehnilistes töörühmades ja töökondades.

Lisaks ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse statistikatöörühma kahele korralisele koosolekule korraldas Eurostat kolm töökondade koosolekut (kaks seoses ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse metodoloogiliste küsimustega ja ühe valitsemissektori finantsstatistika kohta).

ECOFINi nõukogu 2017. aasta novembri järelduste järgselt analüüsis Eurostat pärast üht aastat kogemusi uue dokumendi tõhusust, millega nähti üksikasjalikult ette ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse andmete esitamist toetava metoodika väljatöötamise ja rakendamise kord,¹⁸ keskendudes selle kohaldamisele eri liiki metoodiliste juhendite väljatöötamiseks, mis tõlgendavad ja täiendavad ESA 2010-t. ECOFINi nõukogu 2018. aasta novembri järeldustes ELi statistika kohta¹⁹ rõhutati, et nõukogu tunnustab edusamme struktureeritult ja kavakohaselt tehtavate metoodiliste muudatuste rakendamisel ja kiidab heaks uue juhendiga seotud uue menetluse. Eurostat jätkab koos liikmesriikidega tööd olemasoleva ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse täiendamiseks ja selgitamiseks, et tagada selle tõhus kohaldamine.

22. veebruaril 2017 võttis komisjon vastu aruande²⁰ uurimise kohta, mis korraldati seoses Austrias toimunud statistika manipuleerimisega, millele on osutatud määruses (EL) nr 1173/2011,²¹ ning soovitus²² võtta vastu nõukogu rakendusotsus, millega

¹⁷

https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8885635/guide_to_statistical_treatment_of_epcs_en.pdf

.

¹⁸ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/2041329/Procedures-Dev-and-Implt-Methodology-EDP-data.pdf>.

¹⁹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13865-2018-INIT/en/pdf>.

²⁰ COM(2017) 94 final.

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1173/2011 eelarvejärelvalve tõhusa rakendamise kohta euroalal (ELT L 306, 23.11.2011, lk 1).

²² COM(2017) 93 final.

määratakse Austriale trahvi Salzburgi liidumaal riigivõla andmetega manipuleerimise eest. Määruse artikli 8 lõike 1 alusel võttis nõukogu rakendusotsuse²³ vastu 28. mail 2018 ja määras Austriale 26,82 miljoni euro suuruse trahvi valitsemissektori võla andmete väärkajastamise eest kolme valitsusasutuse raske hooletuse tõttu.

2.2.5. Kooskõla valitsemissektori arvepidamise andmetega

Määruses (EÜ) nr 479/2009 sätestatud tähtjad andmete esitamiseks – 1. aprill ja 1. oktoober – on kehtestatud selleks, et tagada kooskõla andmete aluseks olevate valitsemissektori arvepidamise aasta- ja kvartaliandmetega, mis edastatakse Eurostatile mitmes ESA andmeedastustabelis. Eelkõige peavad valitsuse eelarve kogukulu ja -tulu vastama esitatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse näitajatele.

Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse andmed olid üldjuhul kooskõlas ESA 2010 kohaselt esitatud valitsemissektori arvepidamise andmetega, kuigi esineb teatavaid kahtlusi finantsvarade ja -kohustuste seisu (bilanss) ning valitsemissektori kvartaalsete finantskontode suhtes (ESA tabel 27). Mõni liikmesriik peab tegema veel jõupingutusi, et parandada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse tabeli 3 kooskõla ESA tabeliga 27.

Kreeka puhul esineb netofinantstehingute tasandil mitmel aastal märkimisväärseid vastuolusid, kuna Kreeka Panga esitatud finantskontode andmed ei ole viidud kooskõlla ELSTATi esitatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse andmetega. Kreeka Pank on jätnud mitmes küsimuses kinni pidamata Eurostati juhendist ESA 2010 kohase arvepidamise kohta. 2015. aasta oktoobris otsustas Eurostat jätta ESA tabeli 27 Kreeka kohta avaldamata, kuni probleemid saavad lahendatud.

Prantsusmaal esineb samuti märkimisväärseid vastuolusid keskvalitsuse muude saadavate arvete ja sotsiaalkindlustusfondide kajastamisel 2017. aastal.

Saksamaa, Portugali (2014–2017) ja Hispaania (2014–2016) puhul ei ole statistilise erinevuse kajastamine 2018. aasta oktoobri teadete tabelites kooskõlas ESA tabeli 27 tavade ja selle tulemuseks on märkimisväärne erinevus kõikide aastate puhul.

Liikmesriikide esitatud andmed eelarveülejäägi/-puudujäägi, kapitali kogumahutuse kohta põhivarasse ja intressikulu kohta on täielikult kooskõlas asjaomasel aastal ja kvartalipõhiselt valitsemissektori kulude ja tulude kohta esitatud andmetega (ESA tabelid 2 ja 25). Valitsemissektori võlga käsitlevad aasta- ja kvartaliandmed (ESA tabel 28) olid samuti täielikult kooskõlas kõikide liikmesriikide puhul.

2.3. Avaldamine

2.3.1. Üldnäitajate ja üksikasjalike aruandetabelite avaldamine

Määruse (EÜ) nr 479/2009 artikli 14 lõikes 1 on sätestatud järgmist: „Komisjon (Eurostat) esitab tegelikku valitsemissektori eelarve puudujäägi ja valitsemissektori võlga käsitlevad andmed ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolliga kohaldamiseks kolme nädala jooksul pärast [---] aruannete esitamise tähtpäevi [---]. Andmete esitamiseks avaldatakse need“.

²³ Nõukogu 28. mai 2018. aasta rakendusotsus (EL) 2018/818, millega määratakse Austriale trahvi Salzburgi liidumaal riigivõla andmetega manipuleerimise eest (ELT L 137, 4.6.2018, lk 23).

Eurostat avaldas valitsemissektori eelarvepuudujääki ja võlga käsitlevad andmed oma veebisaidil 23. aprillil²⁴ ja 22. oktoobril²⁵ koos kõigi lõplike aruandetabelitega,²⁶ mille liikmesriigid olid esitanud, ja teadetega, milles käsitleti järgmist:

- võlakoormuse muutuse ja eelarvepositsiooni vaheline erinevus;
- finantsasutuste toetamiseks toimuv valitsuse sekkumine;
- kaubanduskrediidi ja ettemaksetega seotud kohustuste seis ning
- valitsemissektori eelarveülejäägi/-puudujäägi ja võla korrigeerimised.

Lisaks avaldati pressiteade kvartaalse valitsemissektori võla (Maastrichti võla) kohta (avaldamise ajakava on umbes t+115²⁷ päeva) ja pressiteade valitsemissektori kvartaalse eelarvepuudujäägi kohta.

Määruse (EÜ) nr 479/2009 kohaselt peavad liikmesriigid avaldama tegelikud andmed valitsemissektori eelarvepuudujäägi ja võla kohta. Kõik liikmesriigid avaldavad eelarvepuudujäägi ja võla andmed riiklikul tasandil. Enamik liikmesriike on Eurostatile teatanud, et nad avaldavad kõik ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse tabelid. Viis liikmesriiki (Bulgaaria, Itaalia, Luksemburg, Poola ja Slovakkia) avaldavad ainult teatavad aruandetabelid. Prantsusmaa esitas riikliku tasandi eelarvepuudujäägi ja võla andmed ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse tabelitest erinevas vormis.

2.3.2. Reservatsioonid andmete kvaliteedi suhtes

Aprill 2018

Eurostat säilitas reservatsiooni Ungari ja Prantsusmaa esitatud andmete kvaliteedi suhtes. Reservatsioon Ungari esitatud andmete kvaliteedi suhtes seoses Ungari Rahvuspanka loodud fondide sektoriliigitusega säilitati, samas kui reservatsioon seoses Eximbanki sektoriliigitusega võeti tagasi. Reservatsiooni Prantsusmaa esitatud andmete kvaliteedi suhtes muudeti võrreldes 2017. aasta oktoobris avaldatud uudisega Agence Française de Développement sektori liigituse kohta ja AREVAsse tehtud kapitalisüsti käsitlemisega.

Eurostat võttis tagasi Belgia edastatud andmete kvaliteedi suhtes esitatud reservatsiooni seoses haiglate sektori liigitusega, kuni selles küsimuses toimuvad ELi tasandil konsultatsioonid.

Oktoober 2018

Reservatsioon Ungari esitatud andmete kvaliteedi suhtes seoses Ungari Rahvuspanka loodud fondide sektoriliigitusega säilitati.

Eurostat võttis tagasi reservatsiooni Prantsusmaa esitatud andmete kvaliteedi suhtes seoses Agence Française de Développement sektori liigituse ja AREVAsse tehtud kapitalisüsti käsitlemisega.

²⁴ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8824490/2-23042018-AP-EN.pdf>.

²⁵ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/9328077/2-22102018-AP-EN.pdf>.

²⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables>.

²⁷ „t“ tähistab selle ajavahemiku lõppu, mille kohta andmed on esitatud.

2.3.3. Esitatud andmete muudatused

Eurostat ei ole parandanud andmeid, mille liikmesriigid esitasid 2018. aasta aprillis või oktoobris avaldatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadetes.

2.3.4. Metaandmete avaldamine (loetelud)²⁸

Määrusega (EÜ) nr 479/2009 on ette nähtud, et ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse loetelud on osa statistilisest teabest, mille liikmesriigid peavad esitama. Peale selle nõutakse määruses, et kõnealused loetelud tuleb teha üldsusele kättesaadavaks.

2014. aastal parandati ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse tabelite vormi (muutes struktuuri ja üksikasjalikkuse taset) ja liikmesriikidega jõuti kokkuleppele ESA 2010 uue loetelude vormi kasutuselevõtt. 2018. aasta lõpuks oli Eurostat avaldanud 24 liikmesriigi läbivaadatud loetelud. Ülejäänud neli liikmesriiki (Prantsusmaa, Iirimaa, Luksemburg ja Madalmaad) on esitanud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse loetelu projekti uues vormis ja on oodata edasiminekut.

3. JÄRELDUSED

Eurostat tunnistab, et esitatud eelarveandmete järjepidevus ja täielikkus on üldiselt pidevalt paranenud. Eelarveandmete kvaliteeti tuleb aga veelgi parandada. 2018. aastal otsis Eurostat ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete hindamisel eelarveandmete kvaliteedi parandamise võimalusi kahepoolsete selgituste kaudu ning tõhustades teadete esitamise vahelisel ajal kontakte ja konsultatsioone liikmesriikidega. Eurostati kõikide nõuandeid sisaldavate kirjade avaldamine parandas teadmiste jagamist ja läbipaistvust, samuti aitasid sellele kaasa Eurostati ulatuslikud jõupingutused seoses statistika kasutajate ja koostajate vahelise suhtlemisega meetodikas aset leidvate muudatuste teemal.

Mõnes liikmesriigis, eelkõige Kreekas, esineb endiselt probleeme finantskontode kvartaliandmete järjepidevusega.

Eurostat säilitas reservatsiooni Prantsusmaa (aprill) ja Ungari (aprill ja oktoober) ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadetes esitatud andmete kvaliteedi suhtes. Eurostat võttis tagasi reservatsioonid Belgia (aprill) ja Prantsusmaa (oktoober) suhtes.

Üldiselt leiab Eurostat, et eelarveandmete kvaliteet paranes ka 2018. aastal. Liikmesriigid esitasid ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teadete tabelites ja muudes asjakohastes statistikat käsitlevates vastustes üldjuhul kvaliteetsemat ja täielikumat teavet.

²⁸ Loetelud meetoditest, menethlustest ja allikatest, mida kasutatakse tegelikku puudujääki ja võlga käsitlevate andmete kogumiseks ning nende aluseks olevaks valitsemissektori arvepidamiseks.